

ZAKON
O OMEJITVI IN PORAZDELITVI VALUTNEGA TVEGANJA MED KREDITODAJALCI IN
KREDITOJEMALCI KREDITOV V ŠVICARSKIH FRANKIH (ZOPVTKK)

1. člen
(vsebina zakona)

Ta zakon ureja razmerja med kreditodajalci in kreditojemalci ali kreditojemalkami ter poroki (v nadaljnjem besedilu: kreditojemalci), ki so v obdobju od 28. junija 2004 do 31. decembra 2010 sklenili kreditno pogodbo, nominirano v švicarskih frankih ali z valutno klavzulo v švicarskih frankih.

2. člen
(pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. kreditodajalec je kreditna institucija, ki je v času med 28. junijem 2004 in 31. decembrom 2010 s kreditojemalcem sklenila kreditno pogodbo, ki je nominirana v švicarskih frankih ali z valutno klavzulo v švicarskih frankih (v nadaljnjem besedilu: kreditodajalec);
2. kreditojemalec ali kreditojemalka je fizična oseba, ki je za namen izven svoje poklicne ali pridobitne dejavnosti sklenila kreditno pogodbo iz 5. točke tega člena (v nadaljnjem besedilu: kreditojemalec);
3. porok ali porokinja je fizična oseba, ki se je s pogodbo zavezala, da bo izpolnila veljavno in zapadlo obveznost kreditojemalca, če ta tega ne bi storil (v nadaljnjem besedilu: porok);
4. prevzemnik ali prevzemnica terjatve je fizična ali pravna oseba, ki je na podlagi pogodbe o odstopu terjatve prevzela terjatev iz kreditne pogodbe iz 5. točke tega člena (v nadaljnjem besedilu: prevzemnik terjatve);
5. kreditna pogodba v CHF je pogodba, s katero je kreditodajalec kreditojemalcu dal kredit v obliki posojila, odloga plačila ali podobnega finančnega dogovora, nominirana v švicarskih frankih ali z valutno klavzulo v švicarskih frankih in je bila sklenjena v obdobju od 28. junija 2004 do 31. decembra 2010 (v nadaljnjem besedilu: kreditna pogodba v CHF);
6. pogodba o ureditvi medsebojnih razmerij je sporazum med kreditodajalcem in kreditojemalcem, s katerim se v kreditno pogodbo v CHF vnaša določba o valutni kapici;
7. valutna kapica je s tem zakonom določen obseg najvišje dopustne spremembe valutnega tečaja in je izražena v odstotku spremembe tečaja glede na tečaj na dan črpanja kredita (v nadaljnjem besedilu: valutna kapica); valutna kapica omejuje vpliv spremembe tečaja na višino anuitete in na skupni znesek preostanka kredita;
8. odgovorna oseba kreditodajalca pomeni odgovorno osebo, kot je določena v 15. členu Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US).

3. člen
(obvezna uporaba tega zakona)

Ta zakon se uporablja za vse kreditne pogodbe v CHF, ki so bile sklenjene v obdobju od 28. junija 2004 do 31. decembra 2010, ne glede na trenutno stanje kredita, ne glede na to, ali je pogodba prenehala ter ne glede na to, ali je bila terjatev iz kreditne pogodbe v CHF odprodana.

4. člen

(prenova pogodbe)

(1) Kreditodajalec mora v roku 60 dni od uveljavitve tega zakona za vse kreditne pogodbe v CHF, skladno z metodologijo, določeno v 5. členu tega zakona, pripraviti naslednjo dokumentacijo:

- predlog pogodbe o ureditvi medsebojnih razmerij v obliki aneksa k veljavni kreditni pogodbi v CHF oziroma v obliki nove pogodbe, v primeru da je kreditna pogodba v CHF prenehala veljati (v nadaljevanju: pogodba o ureditvi medsebojnih razmerij),
- nov amortizacijski načrt,
- izračun preostanka dolga.

(2) Kreditodajalec mora dokumentacijo iz prvega odstavka tega člena vročiti kreditojemalcu s priporočeno pošiljko s povratnico najkasneje v roku 75 dni. Če naslovnik pošiljke ne dvigne v 15 dneh, se šteje, da je bila vročitev opravljena s potekom tega roka, na kar je treba naslovnika opozoriti ob vročanju. Po preteku tega roka vročevalec pusti pošiljko v hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku naslovnika.

(3) Kreditojemalca ne smejo bremeniti nobeni stroški v zvezi s pripravo dokumentacije iz prvega odstavka tega člena.

(4) Morebitne notarske stroške in stroške vpisa v zemljiško knjigo, povezane s pogodbo o uskladitvi medsebojnih razmerij, nosi kreditodajalec, razen če iz novega izračuna sledi, da je kredit poplačan. V tem primeru stroški izbrisa hipoteke bremenijo kreditojemalca.

(5) Kreditodajalec ne sme pogojevati podpisa pogodbe o ureditvi medsebojnih razmerij po tem zakonu z drugimi spremembami pogodbenih pogojev.

5. člen

(metodologija izračuna valutne kapice)

(1) Kreditodajalec je dolžan v predlog pogodbe o ureditvi medsebojnih razmerij vključiti določbo, s katero se v pogodbeno razmerje vnaša omejitev valutnega tveganja z valutno kapico.

(2) Valutna kapica se aktivira, ko zaradi spremembe menjalnega tečaja znesek preostanka kredita za več kot 10 % odstopa od zneska preostanka kredita, izračunanega po tečaju na dan črpanja kredita, ali ko zaradi spremembe menjalnega tečaja višina anuitete za več kot 10 % odstopa od vrednosti anuitete, izračunane po tečaju na dan črpanja kredita. V času aktivacije valutne kapice se vrednost posamezne anuitete in drugih plačil obračunava po vrednosti, pri kateri se aktivira valutna kapica. Kadar je menjalni tečaj v območju valutne kapice, se plačila obračunajo po menjalnem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

(3) Pri pripravi novega amortizacijskega načrta in izračuna preostanka dolga iz prvega odstavka 4. člena tega zakona se prejeta plačila anuitet, ki presegajo anuitete, izračunane z upoštevanjem valutne kapice, vračunavajo po vrstnem redu tako, da se s plačili poravnava anuitete po vrstnem redu zapadlosti.

(4) Iz amortizacijskega načrta iz prvega odstavka 4. člena tega zakona mora biti za vsak obrok razvidna višina prvotnega obroka brez upoštevanja valutne kapice, višina novega obroka z upoštevanjem valutne kapice, znesek preplačila glede na novo obračunano vrednost, znesek plačanih zamudnih obresti, znesek preračunanih zamudnih obresti glede na razliko med zneskom plačila na dan zapadlosti obroka in višino zapadlega obroka z upoštevanjem valutne kapice. Kreditodajalec pri pripravi novega amortizacijskega načrta upošteva zamudne obresti, če znesek plačil do trenutka nastanka zamude ne zadošča za pokritje zamujenega obroka. V primeru preplačila je kreditodajalec dolžan kreditojemalcu obračunati in povrniti zamudne obresti, ki tečejo od dneva nastanka preplačila do dneva izplačila preplačila.

6. člen **(vpliv preračuna na nadaljevanje pogodbenega razmerja)**

(1) Če iz amortizacijskega načrta, pripravljenega skladno z metodologijo, določeno v 5. členu tega zakona, izhaja, da je obveznost iz kreditne pogodbe v CHF v celoti poplačana, mora kreditodajalec v roku 30 dni od prejema s strani kreditojemalca podpisane pogodbe o ureditvi medsebojnih razmerij kreditojemalcu vrniti morebitno preplačilo. Če je bil kredit zavarovan s hipoteko, je kreditodajalec dolžan kreditojemalcu v istem roku izročiti zemljiškoknjižno dovolilo za izbris hipoteke.

(2) Če iz amortizacijskega načrta, pripravljenega skladno z metodologijo, določeno v 5. členu tega zakona, izhaja, da obveznost iz kreditne pogodbe v CHF ni bila poplačana v celoti, se pogodbeno razmerje nadaljuje skladno s pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij in novim amortizacijskim načrtom.

7. člen **(odpovedane pogodbe)**

(1) Če je bila kreditna pogodba v CHF odpovedana s strani kreditodajalca, je kreditodajalec dolžan za obdobje veljavnosti kreditne pogodbe v CHF izdelati nov amortizacijski načrt, skladno z metodologijo, določeno v 5. členu tega zakona, in pripraviti predlog pogodbe o ureditvi medsebojnih razmerij.

(2) Če anuitete, ki so bile plačane v času veljavnosti kreditne pogodbe v CHF, ne zadoščajo za poplačilo obveznosti iz kreditne pogodbe v CHF v celoti, se kreditodajalec in kreditojemalec lahko dogovorita, da se preostali dolg poplača pod pogoji iz kreditne pogodbe ob upoštevanju valutne kapice, določene skladno s tem zakonom.

(3) Če anuitete, ki so bile plačane v času veljavnosti kreditne pogodbe v CHF, presegajo znesek po izračunu z upoštevanjem valutne kapice, se presežek obravnava kot plačilo preostanka dolga po odpovedani pogodbi, kreditodajalec in kreditojemalec pa se lahko dogovorita tudi drugače.

(4) Če anuitete, ki so bile plačane v času veljavnosti kreditne pogodbe v CHF, presegajo dolg iz odpovedane kreditne pogodbe v CHF, mora kreditodajalec v roku 30 dni od prejema s strani kreditojemalca podpisane pogodbe o ureditvi medsebojnih razmerij kreditojemalcu vrniti preplačilo. Če je bil kredit zavarovan s hipoteko, je kreditodajalec dolžan kreditojemalcu v istem roku izročiti zemljiškoknjižno dovolilo za izbris hipoteke.

(5) Če teče postopek izterjave, je kreditodajalec v primerih iz tretjega in četrtega odstavka tega člena dolžan nemudoma obvestiti sodišče o spremembi izterjevanega zneska in ustrezno prilagoditi zahtevek.

8. člen **(ravnanje v primeru odprodanih terjatev)**

(1) Če je bila terjatev iz kreditne pogodbe v CHF odprodana, je kreditodajalec dolžan za obdobje do prenosa terjatve na prevzemnika izdelati nov amortizacijski načrt skladno z metodologijo, določeno v 5. členu tega zakona in pripraviti predlog pogodbe o ureditvi medsebojnih razmerij.

(2) Če plačane anuitete ter druga plačila v času do prenosa terjatve presegajo znesek po izračunu z upoštevanjem valutne kapice, mora kreditodajalec presežek vrniti kreditojemalcu v roku 30 dni od prejema podpisane pogodbe o ureditvi medsebojnih razmerij in v istem roku kreditojemalcu vrniti obojestransko podpisano pogodbo.

(3) Če prevzemnik terjatve izkazuje odprto terjatev do kreditojemalca, se lahko kreditodajalec in prevzemnik dogovorita, da se znesek odprte terjatve zmanjša za ugotovljeno višino preplačil. O tem je kreditodajalec dolžan obvestiti kreditojemalca in mu predložiti dokazila o zmanjšanju dolga pri prevzemniku dolga. V tem primeru se o plačilu zamudnih obresti dogovorita prevzemnik terjatve in kreditodajalec, pri čemer kreditojemalca ne smejo bremeniti zamudne obresti, ki so obračunane na obroke, ki se poplačajo iz presežka.

9. člen **(upoštevanje porokov pri kreditu)**

Če je obveznosti iz kreditne pogodbe v CHF plačeval tudi porok, je kreditodajalec dolžan pri vračilu morebitnih preplačil prednostno poplačati poroka.

10. člen **(sodni postopki)**

(1) Zakon ne odreka pravice do sodnega varstva nobeni pogodbeni stranki.

(2) Če kreditojemalec sprejme ponujeno pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij in v roku 30 dni od prejema obojestransko podpisane pogodbe umakne tožbo, mu je kreditodajalec dolžan povrniti vse stroške sodnega postopka, ki so nastali do uveljavitve tega zakona, vključno s sodno takso. Kreditojemalec je ob umiku tožbe dolžan kreditodajalcu predložiti zahtevek z zbirnikom stroškov, kreditodajalec pa je dolžan vse priglašene stroške kreditojemalcu povrniti v roku 30 dni od prejema sklepa o ustavitvi postopka.

11. člen **(poročanje in nadzor)**

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona opravlja Banka Slovenije, ki je hkrati tudi prekrškovni organ.

(2) Kreditodajalec je dolžan enkrat mesečno, najkasneje do 10. v mesecu za pretekli mesec, Banki Slovenije poročati o pripravljenih in podpisanih pogodbah o ureditvi medsebojnih razmerij vse dokler ne obravnava in zaključi vseh kreditnih pogodb v CHF.

(3) Banka Slovenije ob vsakokratni zaznani kršitvi določb tega zakona izda odločbo in določi globo, skladno z 12. členom tega zakona, ter rok za odpravo kršitve, ki ne sme biti krajši od 8 in ne daljši od 30 dni.

12. člen (kazenske določbe)

(1) Z globo od 50.000 do 125.000 eurov za vsak posamezni prekršek se kaznuje kreditodajalec, če:

- ne pripravi novega amortizacijskega načrta skladno z metodologijo, določeno v 5. členu tega zakona, in aneksa oziroma pogodbe o uskladitvi medsebojnih razmerij;
- kreditojemalcu ne vrne preplačil v roku 30 dni od prejema s strani kreditojemalca podpisanega aneksa oziroma ponujene pogodbe o uskladitvi medsebojnih razmerij;
- kreditojemalcu v roku iz prejšnje alineje ne vrne obojestransko podpisanega aneksa oziroma pogodbe o uskladitvi medsebojnih razmerij;
- kreditojemalcu ne vrne vseh priglašenih stroškov, vključno s sodno takso, v roku 30 dni od prejema sklepa sodišča o ustavitvi sodnega postopka.

(2) Odgovorna oseba kreditodajalca se za vsak posamezni prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo od 4.000 do 10.000 eurov.

(3) Če kreditodajalec v postavljenem roku ne odpravi nepravilnosti, ugotovljene z odločbo iz tretjega odstavka prejšnjega člena, se mu izreče nova globa v dvakratni višini predhodno izrečene globe.

(4) Če kreditodajalec v več kot desetih primerih v postavljenem roku ne odpravi nepravilnosti, ugotovljenih z odločbo iz tretjega odstavka prejšnjega člena, Banka Slovenije na podlagi 4. točke drugega odstavka 263. člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 25/15, 44/16 – ZRPPB, 77/16 – ZCKR, 41/17, 77/18 – ZTFI-1, 22/19 – ZIUUDSOL in 44/19 – odl. US) zoper njega začne postopek za odvzem dovoljenja za opravljanje bančnih storitev.

13. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 450-05/21-4/42
Ljubljana, dne 2. februarja 2022
EPA 1797-VIII

Državni zbor
Republike Slovenije
Tina Heferle
podpredsednica